

Zeeland Geboekt

Spring naar inhoud

- Home
- Over ZeelandGeboekt
- Contact

Alleen dunne strepen maken een landschap dat rustig ligt

Geplaatst op [15 april 2012](#) door [Jan van Damme](#)

Je kunt vallen voor een titel. Dat doe ik. *Alleen dunne strepen maken een landschap dat rustig ligt*. Zo'n titel staat. Zo'n titel zet je ook aan het denken. En kijken. Ik kijk naar het rond een navel getekende huis, zoals dat boven de titel op de omslag van het boekje is te zien. Het heeft een nogal hoekige aanbouw. De directe omgeving van de navel is rood – gekleurd of irritatie? Kun je nagaan: we zijn nog maar bij de cover. Kijk ik overigens naar de buik van Annemieke Gerrist, die over de rug van het boek achterop doorloopt? Dat moet bijna wel. Begin april 2012

presenteerde ze haar deel in de Slibreeks, in Middelburg, waar ook beeldend werk van haar te zien is.

Snel even de noodzakelijkheden: „Annemieke Gerrist (1980) is afgestudeerd aan de Rietveld Academie als schrijver en beeldend kunstenaar. Ze ontving de Hollands Maandblad Schrijversbeurs 2006/2007 in de categorie Poëzie. Gedichten van haar verschenen onder andere in Bunker Hill, Awater, Raster, Hollands Maandblad en in een publicatie van de Gevlekte Klimop-reeks, samen met Mustafa Stitou. In 2008 verscheen haar debuutbundel, *Waar is een huis.*”

Annemieke Gerrist (foto) wordt een rijzende ster genoemd. Of is misschien inmiddels wel gerezen, dat durf ik niet te zeggen. Waardering krijgt ze zeker, de reacties op haar debuutbundel waren meest lovend. Nou zegt dat niet alles, er zijn wel meer schrijvers en dichters de hemel ingeschreven. Maar wat haar betreft: ze maakt op mij niet de indruk van een eendagsvlieg. En dan ga ik af op het Slibdeeltje, dat hier voor me ligt.

Voor wie het niet weet of even vergeten was, de Slibreeks is een Zeeuwse aangelegenheid waarover de redactie zelf zegt: „De Slibreeks is een serie kleine boekjes, die lezers met literaire belangstelling de kans wil geven om gemakkelijk en tegen een aantrekkelijke prijs kennis te maken met het werk van bekende en onbekende auteurs. Alle boekjes in de Slibreeks zijn bijzondere uitgaven: het is een eerste vertaling of een opvallend debuut, maar belangrijk is dat de teksten nog niet eerder in Nederland zijn gepubliceerd.

Werk van bekende auteurs is verschenen in de Slibreeks, bijvoorbeeld van Wim Hofman, Hester Knibbe, Astrid Lampe, Toon Tellegen, Erik Bindervoet & Robert-Jan Henkes, Ben Zwaal, Arjen Duinker, Rutger Kopland & Driek van Wissen, George Perec, Piet Meeuse, Hans Verhagen en F. van Dixhoorn.”

Alleen dunne strepen... verschijnt als nummer 136 in de Slibreeks.

Nu zijn er nog twee zaken, waar ik kort bij wililstaan voor ik het in de PZC van zaterdag 14 april verschenen artikel plaats. Annemieke Gerrist – zo staat in alle artikelen over haar – groeide op in Zeeuws-Vlaanderen. Dank u, denk ik dan, mag het iets preciezer? De feitelijke geboorteplaats mag ook best genoemd worden. Tegen de jaren heb ik ook geen bezwaar. Uiteindelijk kwam ik dan toch ergens tegen dat met Zeeuws-Vlaanderen Groede wordt bedoeld. Kijk, dat maakt voor mij een wereld van verschil. Ik was zelf al lang weg uit het dorp toen zij er kennelijk opgroeide. Als ik het goed inschat heeft zij de omslag meegemaakt van het boeren-plattelands gehucht naar het toeristendorp. Met een heftig opgeknapte Markt en een Slijkstraat die naar erfgoed ruikt. Dat soort dingen wil ik graag weten. Zeker als er ergens beweerd wordt dat Groede soms in haar poëzie doordringt.

Het tweede waarop ik de aandacht wil vestigen is haar verblijf in Vlissingen, als ‘artist in residence’, zomer 2010. Het boekje ontstond tijdens dat verblijf. Ze hield in die periode een blog bij, waarvan ik hier een paar regels overneem.

Vlissingen, 16 augustus 2010.

Nergens

Vanuit drie ramen kijk ik uit over zee.

Op deze eerste dag kijk ik urenlang naar de overkant. Ik wil iets zien, ik zoek iets wat daar is gebeurd: ik wil zien dat ik er heb gewoond. Op weg naar dit huis aan de rand van de dijk rook ik dezelfde geuren, de zee, de kokkels, het zeewier dat langzaam aan het rotten is, het teer dat op de ronde stenen van de dijk is gesmeerd.

Wat valt er te herinneren van iets dat zo vanzelfsprekend was?

De Schelde is een tafel waar ik aan de andere kant ben aangeschoven. Bij de zee horen meeuwen, rode en groene lichtjes schijnen voor waarschuwingen, en hier in Vlissingen staan kanonnen gericht naar de overkant.

Ik vind *Alleen dunne strepen* een hoogst intrigerend boekje. Vooral door de zinnen, die op de één of andere manier zo geschreven zijn dat ze steeds nieuwe gedachten oproepen.

Eén voorbeeld:

*Ik wil niet verdwijnen in een huis met veel uitzicht / Op het natte zand liggen kleren,
naast de zee die zich terugtrekt / Ik heb mijn kleren uitgedaan, de zee is warm /
Boven mijn hoofd wonen meeuwen / Met elke slag duw ik de zee naar achteren, de
zee die in mijn armen past*

In dit geval is het voor mij vooral de tot beheersbare proporties teruggebracht zee, die me wakker houdt. Pas op, Annemieke, je vergist je! De dichteres koppelt zinnen aan elkaar, die in combinatie vraagtekens oproepen. Dus tot nadenken stemmen. Wat wil je nog meer?

De foto's in het boek moet u zelf bekijken. Met woorden ga ik die toch niet raken. De foto met de krantenvoorpagina zou bijna een gijzelffoto kunnen zijn: de dichteres leeft nog, de krant is het bewijs. Maar haar hoofd is wel grotendeels van de foto afgesneden.

In de PZC van zaterdag 14 april 2012 schreef Rolf Bosboom:

Waar kom ik vandaan? Dat is de extreme essentie

door Rolf Bosboom

Twee maanden verbleef dichter en beeldend kunstenaar Annemieke Gerrist (1980) in de Willem3 in Vlissingen. „Ik heb er vooral heel veel nagedacht en gekeken. Ik ben opgegroeid in Zeeuws-Vlaanderen en keek letterlijk uit op het strand waar ik als kind heb gespeeld. De Schelde was nu een tafel waar ik opeens aan de andere kant zat. Daardoor ga je nadenken: waar ben ik thuis?”

Die periode heeft, geruime tijd later – ‘ik ben een heel trage werker’ - geleid tot zowel een expositie in Middelburg als een Slibreeksdeel met poëzie en foto's. Het enige werk dat ze in Vlissingen maakte is ook op de tentoonstelling te zien: *Home*, een foto van een huis, getekend rond een navel. „Dat is het begin geweest.”

Navels en huizen komen in uiteenlopende vormen terug in de tentoonstelling: van Gerrist

zelf en haar zus, maar ook van haar – gescheiden levende – vader en moeder. „Ik zocht naar: wat is nu echt mijn plek, mijn gezin? Juist omdat het er niet was. Natuurlijk is het iets heel persoonlijks, maar tegelijkertijds iets universeels. Waar kom ik vandaan? Dat is voor iedereen de extreme essentie.”

„Kunst moet de waarheid vertellen, ontmaskeren”, zegt Gerrist. „Ik vind dat kunst je echt

moet raken. Ik had ooit een docent die zei: je moet maken wat je diepst in je binnenste voelt. Toen ik in Vlissingen zat, begreep ik dat.” Beeldend werk en poëzie komen bij haar afzonderlijk tot stand. „Het is totaal anders, maar toch hetzelfde. Achteraf zie ik dat de thema’s elkaar heel erg raken.”

Haar gedichten zijn eenvoudig van taal, maar diep van betekenis. „Als ik iets geschreven heb, leg ik het eerst een tijd weg. Als ik het later teruglees, stel ik me de vraag: vertelt het gedicht me iets wat ik niet wist voordat ik het schreef? Dan vind ik het geslaagd. Eigenlijk moet het gedicht meer weten dan ik. Het moet iets geworden zijn los van mezelf.” Zoals in:

*Een vrouw zet een kind op de boot/ Een man haalt het kind aan de andere oever
eraf// Mensen lopen over de brug/ Moeders leren hun kinderen eenden voeren//
Een huis inrichten alsof je ergens lang gaat wonen// Muziek maken die ergens
anders gemaakt wordt// Haal me weg, ik heb hier een huis gevonden.*

*Boek - Annemieke Gerrist: Alleen dunne strepen maken een landschap dat rustig
ligt –*

Slibreeks 136, € 9,-.

*Expositie - ‘Binds and double binds. Move 2’, t/m 2 mei in Revolution
100.000.000etc*